

Risk- och väsentlighets- analys

Med förslag till granskningsområden.
Analysen är ett underlag inför styrelsens och
nämndernas interna kontrollplaner för 2022
KFS 2021/1172

Mitt i Skåne

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Risk- och väsentlighetsanalys	3
	Frågor för kommande års analys	4
Bilaga 1	Analys med riskbedömning och granskningsområden	6
1	Långsiktig och hållbar ekonomi och miljö	6
1.1	Samverkan verksamhetsutveckling med stöd av IT	7
1.2	Vattenförsörjning	7
2	Cybersäkerhet	8
3	Omorganisationer och nya verksamhetsuppdrag	9
3.1	Nya lagar: visselblåsarlagen	11
4	Kompetensförsörjning	12
4.1	Introduktion av chefer	12
5	Tillitsbaserad styrning	12
Bilaga 2	Så här har analysen gjorts	14
	Frågor som arbetsgruppen för intern kontroll diskuterat	14
	Riskvärdering	15
	Arbetsgruppens sammansättning och arbetssätt	15
Bilaga 3	Nya lagar och normer	16
	2019	16
	2020	17
	2021	19
	Kommande propositioner	21

1 Inledning

Kommunstyrelsen och varje nämnd har att anta en intern kontrollplan. Planen innehåller punkter som ledamöterna vill granska i syfte att försäkra sig om att:

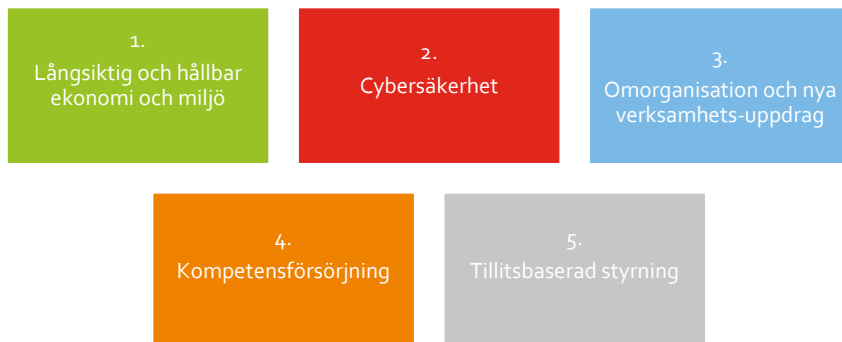
- Verksamheten drivs på ett bra och effektivt sätt.
- Medarbetare lever upp till lagar, normer och policyer.
- Den rapportering som ges till styrelsen och nämnden (finansiell och verksamhetsmässig) är tillförlitlig.

För att identifiera relevanta granskningsområden har en grundläggande risk- och väsentlighetsanalys gjorts 2019, vilken uppdateras i detta dokument. Analysen ska vara underlag till nämndernas interna kontrollplaner. Självklart kan nämnderna göra egna analyser utifrån sina specifika ansvarsområden.

Motivet att göra en kommungemensam analys är att Höörs kommun har en (1) förvaltning och många risker ligger i organisationens arbetsätt och rutiner, eller, avsaknad av dessa. Det gör att varje sektorchef också ska informera om analysen och säkerställa att det finns arbetsätt på plats som förebygger eller hanterar riskerna genom att gå igenom analysen med sina ledningsgrupper eller samverkansgrupper.

2 Risk- och väsentlighetsanalys

Årets analys har fem fokusområden. Dessa områden har setts som väsentliga att följa upp i syfte att säkerställa att kommunfullmäktiges mål nås, att kommunen har en god verksamhet som redovisas på ett tillförlitligt sätt och för att säkerställa en god efterlevnad av lagar och normer.

Till varje fokusområde finns en analys som motiverar varför området är viktigt. Det finns också en riskbedömning med förslag till granskningsområden. De förslag till granskningsområden som lyfts fram i 2021 års analys är:

Granskningsområde (förslag)	Fokusområde	Status 2022
Samverkan verksamhetsutveckling med stöd av IT	Långsiktig och hållbar ekonomi och miljö	Pågår
Vattenförsörjning	Långsiktig och hållbar ekonomi och miljö	Pågår
Bostadsförsörjningsprogrammet och lokalförsörjningsprogrammet	Befolkningstillväxt	Åtgärdat
Omorganisation politiska ansvarsområden	Omorganisationer och nya verksamhetsuppdrag	Åtgärdat
Nya lagar: visseblåsarlagen	Förtroende	Pågår
Introduktion av chefer	Kompetensförsörjning	Pågår
Arbete mot mutor och korruption	Förtroende	Pågår
Tillitsstyrning – gränsdragning politik och förvaltning	Förtroende	Pågår

I [bilaga 1](#) motiveras varför granskningsområden har valts ut. En riskbedömning redovisas tillsammans med förslag på granskningsområden.

I [bilaga 2](#) redovisas arbetssättet och materialet som varit underlag för risk- och väsentlighetsanalysen.

Frågor för kommande års analys

I arbetet med analysen identifieras ett antal frågor som bedöms som relevanta till kommande års analyser. Det finns också frågor som har hanterats i tidigare års interna kontrollarbete men som med fördel kan följas upp igen. På så sätt finns en så kallad riskportfölj. Exempel på frågor som ingår:

- *God ekonomisk hushållning:*
 - Arbetssätt som säkerställer att kommunstyrelsens analys av god ekonomisk hushållning i koncernen är tillförlitlig.
 - Att arbetssätt för cirkulär ekonomi bidrar till god ekonomisk hushållning.
 - Vattenförsörjningen.
 - Medborgardelaktighet som möjliggör god egenutveckling och samhällsutveckling.
- *Förtroende, antikorruption och penningtvätt*
 - Att arbetssätt finns som säkerställer att kommunen har insikt om risker och har kapacitet att förebygga dem.
 - Visseblåsarlagen
 - Identifiering av särskilt riskutsatta tjänstepersoner för mutor, påtryckningar och hot.
- *Samverkan genom IT-kommuner i Skåne AB*
 - Att samverkansprojektet fungerar

- Att cybersäkerheten säkerställs
- Kapaciteten att hantera digitalisering och förändringsfrågor

Bilaga 1

Analys med riskbedömning och granskningsområden

1 Långsiktig och hållbar ekonomi och miljö

Vändningen i ekonomin har gått snabbt, mycket tack vare stimulanserna i Sverige och vår omvärld. Detta har skapat ett utrymme i de svenska offentliga finanserna som gör det möjligt att investera för framtiden och förbättra förutsättningarna för välfärden kommande år, samtidigt som det är möjligt att bibehålla en hållbar offentlig ekonomi.

De senaste årens översvämningar och bränder både i Sverige och Europa tydliggör behovet av att anpassa samhället till ett förändrat klimat. Det är därför viktigt att både anpassa verksamheterna så att de i så hög grad som möjligt bidrar till koldioxidutsläpp, men även att anpassa samhället inför ett förändrat klimat.

Analysen visar också att kommuner troligen behöver lägga mer ekonomiska resurser på klimatanpassning om insatser inte görs idag för att mildra klimatutvecklingen.

Kommunfullmäktige har för perioden 2020-2023 ett mål om att Höörs kommun ska ha en *långsiktig och hållbar ekonomi och miljö*. Målet innebär bland annat att:

- Det årliga ekonomiska resultatet ska utgöra minst 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag och ska uppgå till 2 % vid periodens slut.
- Investeringsvolymen på skattefinansierad verksamhet ska inte överstiga nivån på avskrivningar, exploateringsintäkter och resultat.
- De politiska kostnaderna ska minska jämfört med 2018.
- Kommunens unika och omväxlande natur, biologiska mångfald och lokala vattenresurser ska värnas.

Det finns ett antal faktorer som påverkar kommunens förutsättningar att ha en långsiktig hållbar ekonomi och miljö. Rätt hanterat bidrar faktorerna till att målet nås. Likväl som det motsatta kan riskera att målet inte nås.

De ekonomiska målen påverkas av teknisk utveckling, medborgarnas behov och hur samhällskontraktet är definierat d v s vad som anses vara det kommunala uppdraget. För att nå det ekonomiska målet samtidigt som efterfrågan på samhällsservice ökar behövs förebyggande insatser.

För att bevara Höörs kommuns unika och omväxlande natur med sin biologiska mångfald behövs aktiva insatser. Om Parisavtalet inte nås kommer Skåne få ett klimat som Budapest 2050, enligt forskning. Det medför effekter för vegetationen, djurlivet, markens bärighet så väl som mat och vattenförsörjningen. Det kan också innebära ökad risk för infektionssjukdomar samt en ökning av klimatflyktingar. En befolkningsökning om 250 personer per år påverkar också tillgången på vatten.

Samverkan är en viktig del för att ha en god ekonomi. Kommunfullmäktige kommer därför följa upp andelen av kommunens ekonomi som omfattas av samverkansavtal. En redovisning av detta ska ske två gånger per år till kommunfullmäktige. I delårs- och årsrapportering.

1.1 Samverkan verksamhetsutveckling med stöd av IT

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Uppdraget att samverka kring verksamhetsutveckling har förtydligats genom ägardirektiv till bolaget IT kommuner i Skåne AB (Unikom). Det finns beslut fattat av de sex delägarkommunerna och Unikom att ägarkommunerna ska samverka i IT relaterad verksamhetsutveckling. Kommunen

har även antagit en ny digitaliseringsstrategi för att säkerställa god ekonomisk hushållning och klara framtida kompetensförsörjning.

<p>Faktorer som kan bidra till en suboptimerad digitaliseringsutveckling (sannolikhet):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verksamhetsansvariga känner inte varandra i de olika kommunerna vilket försvårar en naturlig samverkan • Ägarkommunerna avsätter inte tillräckliga ekonomiska och personella resurser för att kunna genomföra beslutade projekt och driva utveckling 	<p>Konsekvens:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ökade IT-kostnader för kommunen • Ökade personalkostnader genom att kommunerna inte kan dela kompetenser • Unikoms:s kostnader ökar vilket kan äventyra samarbetet • Ojämn ansvarsfördelning mellan ägarkommunerna 																														
<p>Riskvärde: 9 Sannolikhet: 3 Konsekvens: 3</p>	<table border="1"> <tr> <td>Sannolikhet</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>suboptimerad</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>digitaliseringsutveckling</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: center;">Konsekvens</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: center;">Ineffektiv samverkan</td> </tr> </table>	Sannolikhet					suboptimerad				x	digitaliseringsutveckling										Konsekvens					Ineffektiv samverkan				
Sannolikhet																															
suboptimerad				x																											
digitaliseringsutveckling																															
Konsekvens																															
Ineffektiv samverkan																															
<p>Förslag på granskningsområden som bidrar till en effektiv samverkan</p> <ul style="list-style-type: none"> • I vilken grad samverkan skett inför upphandling av IT-stöd. <i>ÖG</i> • Avtalsliggare. Att det finns en sammanställning av när IT-avtal går ut i syfte att planera samverkan för 2022 och framåt. <i>ÖG</i> • Undersöka om organisationen upplever att det saknats resurser för att genomföra beslutade projekt och driva utveckling. <i>Undersöks genom digitaliseringsrådet</i> 																															

1.2 Vattenförsörjning

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Idag kan Höörs kommun inte säkra god vattenförsörjning till 2030. God vattenförsörjning är viktigt eftersom kommunen vill öka sin befolkningstillväxt samtidigt som det sker klimatförändringar.

Vattenförsörjning är också förenad med stora investeringar vilket gör att avsaknad av framförhållning påverkar kommunens ekonomi. Det behövs också förebyggande insatser i form av minskad vattenförbrukning.

God vattenförsörjning är en stor fråga som behöver återkomma i framtida riskanalyser. Det är också en fråga som VR-nämnden arbetar med. Det som inledningsvis är intressant att gå igenom är åtgärder för att effektivisera vattenförbrukningen. Vatten kostar och minskad förbrukning bidrar till bättre ekonomi.

Faktorer som kan bidra till en undermålig vattenförsörjning (sannolikhet): <ul style="list-style-type: none"> Föråldrade vattensystem Ny va-plan är framtagen. Det behövs förebyggande insatser för att ha en effektiv vattenhantering Kommunens befolkning ska öka med 250 personer per år vilket ställer krav på nyproduktion 	Konsekvens av undermålig vattenförsörjning: <ul style="list-style-type: none"> Ökade kostnader för kommunen Minskad befolkningstillväxt Vattenransonering 		
Riskvärde: 6 Sannolikhet: 2 Konsekvens: 3	Sannolikhet undermålig vattenförsörjning		
Konsekvens undermålig vattenförsörjning			
Förslag på granskningsområden som bidrar till en god vattenförsörjning <ul style="list-style-type: none"> Uppföljning av utveckling av vattentillgång i allmänna vattentäkter. (Över tid har grundvattennivåerna sjunkit). <i>VR-nämnden</i> Minskad vattenförbrukning genom att det kommunala fastighetsbeståndet blir förebilder. <i>HFAB uppmantras att göra detta.</i> Säkerställa att VA-plan och investeringsbudgeten harmonierar. <i>VR-nämnden</i> 			

2 Cybersäkerhet

Höörs kommun har inlett ett arbete för att öka digitaliseringen. Ökad digitalisering ger ökad sårbarhet för dataintrång och överbelastningsattacker. Ökad digitalisering ger även ökad tillgång till information, både internt och på hemsidan. Det är viktigt att säkerställa att åtkomst sker på rätt sätt exempelvis att information som tillgängliggörs på hemsidan inte innehåller personuppgifter samt att medarbetare endast söker information som har betydelse för de egna arbetsuppgifterna. Särskilt viktigt är det att ha beredskap för avbrott i funktionen av samhällskritiska system.

Transparens och tillgänglighet ska präglade den digitala transformationen. Vi verkar för hög tillgänglighet för våra medborgare, våra tjänster ska vara enkla att ta del av. Vi delar vår data med externa aktörer ändamålsenligt och riskbaserat. Vårt arbete med digital transformation ska sträva efter att vara transparent och inkluderande. Hög säkerhet och tillit ska prioriteras. Höörs kommun verkar för att medborgare och medarbetare ska känna tillit till våra digitala lösningar. Det ska kännas tryggt att använda våra digitala tjänster. Våra medborgare och medarbetare ska kunna lita på att vi agerar i enlighet med lagar och förordningar och värnar om demokratin i vår digitalisering. Vi agerar i enlighet med gällande normer och standarder samt har ett riskbaserat förhållningssätt. Vi har god kännedom om våra risker relaterade till digitalisering och IT. Vi håller de riskminimerande åtgärderna uppdaterade och ändamålsenliga.

Faktorer som kan bidra till en oförmåga att säkerställa cybersäkerheten (sannolikhet): <ul style="list-style-type: none"> • Ökad digitalisering ger ökad sårbarhet för angrepp • Insikt om cybersäkerhet behövs hos medarbetare och förtroendevalda • Antalet attacker mot offentliga organ ökar • Otillräckliga resurser och redundans 	Konsekvens av oförmåga: <ul style="list-style-type: none"> • Kommunfullmäktiges mål nås inte • Medarbetarna kan inte arbeta effektivt • Samhällsviktiga funktioner fungerar inte 		
Riskvärde: 6 Sannolikhet: 2 Konsekvens: 3	Sannolikhet <i>bristfällig cybersäkerhet</i>		
Förslag på granskningsområden som bidrar till att kommunen har kapacitet att uppnå tillräckligt god cybersäkerhet <ul style="list-style-type: none"> • Är personalen utbildad inom cybersäkerhet? • Är systemen inventerade, graderade och krisplaner upprättade för samhällskritiska system? • Skyddas personuppgifter vid politisk behandling av ärenden? 			

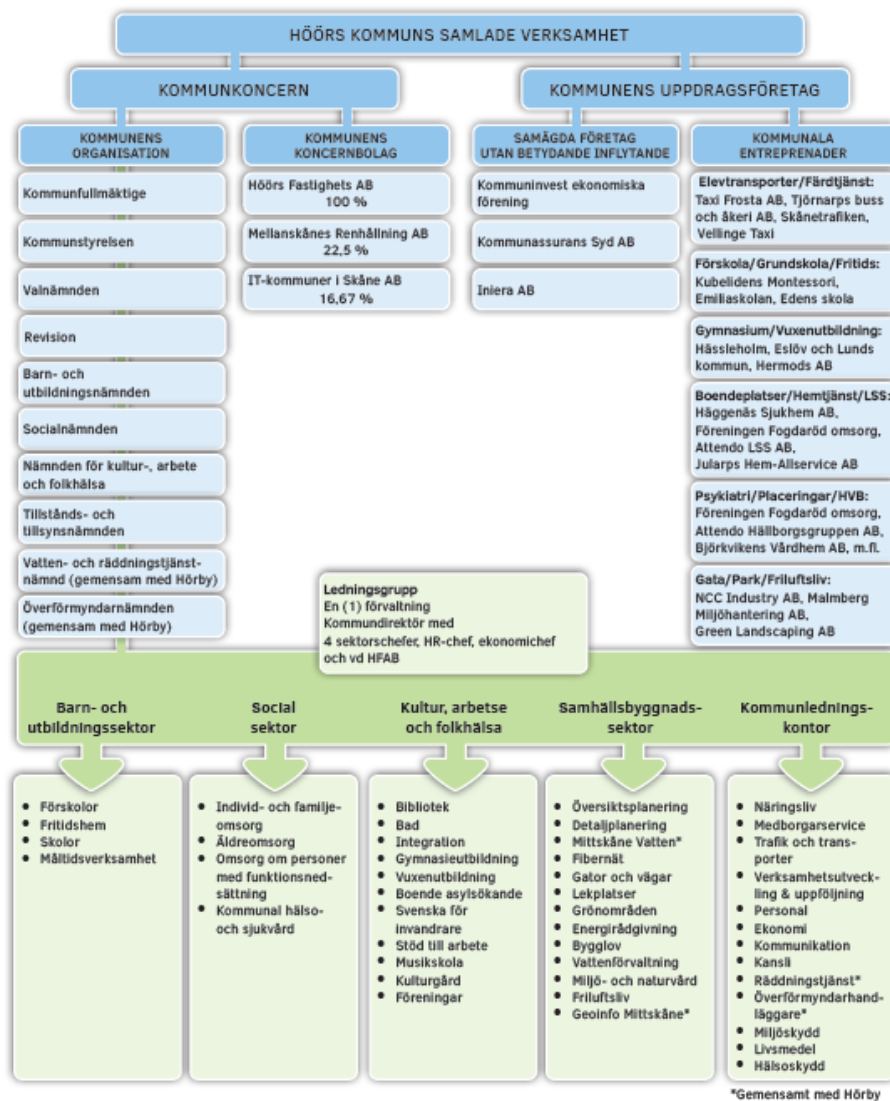
Kommentar [DSG1]: digitaliseringsenheten

3 Omorganisationer och nya verksamhetsuppdrag

Det politiska ansvaret är fördelat mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna.

Professionen är samlad i en (1) förvaltning, vilken i sin tur är indelad i sektorer.

Kommunen driver också verksamhet genom bolag eller ekonomiska föreningar.

Organisationsförändringar

Hur en verksamhet leds och organiseras behöver kontinuerligt ses över.

Under kommunledningskansliet har under 2021 en ny enhet tillkommit; digitaliseringsenheten.

3.1 Nya lagar: visseblåsarlagen

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

En sammanställning och analys av nya lagar som påverkar Höörs kommun framöver finns i bilaga 3.

I årets riskanalys har visseblåsarlagen valts ut med motivet att den är ny, berör i stort sätt hela förvaltningen och har koppling till informations- och IT-säkerhet. Lagen innebär ett ökat skydd för den som upptäcker allvarliga avvikelser.

Faktorer som kan bidra till en bristande följsamhet av visseblåsarlagen (sannolikhet): <ul style="list-style-type: none">Ny lagOvana	Konsekvenser av bristande följsamhet av visseblåsarlagen: <ul style="list-style-type: none">Sämre förtroende för organisationenMedarbetare vågar inte lyfta bristerTystnadskultur			
Riskvärde: 3 Sannolikhet: 1 Konsekvens: 3	Sannolikhet <i>avvikelse visseblåsarlagen</i>			
				x
		Konsekvens <i>avvikelse visseblåsarlagen</i>		
Förslag på granskningsområden som bidrar till god efterlevnad av visseblåsarlagen <ul style="list-style-type: none">I vilken grad tillräckliga rutiner införts för att leva upp till lagen. <i>Kommunstyrelsen</i>I vilken grad tillräcklig information om lagen delgetts medarbetare. <i>Kommunstyrelsen</i>				

4 Kompetensförsörjning

Ökad befolkningstillväxt medför behov av fler medarbetare samtidigt blir det svårare att rekrytera. Detta är något som samtliga verksamhetsområden möter. Höörs kommun har en personalomsättning på ca 12 % per år, d v s cirka 900 nyrekryteringar behövs de kommande 4 åren.

4.1 Introduktion av chefer

Många nyrekryteringar ställer krav på introduktion och här har chefer en nyckelroll. Höörs kommun har en (1) förvaltning vilket också ställer ökade krav på chefer att agera efter kommunens gemensamma förhållningssätt vilken finns i ledarskapspolicyen.

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Faktorer som kan bidra till en otillräcklig introduktion (sannolikhet): <ul style="list-style-type: none">Introduktionen sker på olika sättmedarbetarundersökningen indikerar att vi – mellan sektorer - kan lära oss mer av varandra	Konsekvens av otillräcklig introduktion: <ul style="list-style-type: none">Längre handläggningstider och mer rättsosäkert för medarbetarnaUpplevelsen av dålig förvaltning kan förstärkasFörutsättningarna att se kommunen som en helhet minskar vilket försvårar samverkanMinskad samsyn kring viktiga projekt
---	---

Riskvärde: 4 Sannolikhet: 2 Konsekvens: 2	Sannolikhet <i>Otillräcklig introduktion till chefer</i>			
			x	
		Konsekvens <i>Otillräcklig introduktion till chefer</i>		
Förslag på granskningsområden som bidrar till god introduktion och stöd till chefer <ul style="list-style-type: none"> • Finns webbutbildning för nya chefer? <i>Kommunstyrelsen</i> • Ledarskapspolicyn <ul style="list-style-type: none"> ○ Är dess innehåll känt av cheferna? ○ Upplever cheferna att de har möjlighet och rätt stöd för att leva upp till policyn? • Upplever chefer att de fått god introduktion? Granskningen görs i medarbetarsamtal och/eller medarbetarenkät. <i>Kommunstyrelsen</i> 				

5 Tillitsbaserad styrning

Tillitsbaserad styrning är inte en enhetlig styrmodell, utan kan snarare ses som ett förhållningssätt. En väl fungerande styrning och ledning måste bygga både på ordning och reda, det vill säga kontroll på ekonomi och kvalitet, men också på tillit till dem som utför välfärdstjänsterna. Det innebär en styrning med inslag av flera olika styrmodeller och principer. Tillitsstyrning innefattar en tydlig gräns mellan politikernas och professionens ansvar. Förtroendevalda får återkoppling från verksamheterna i form av omvärldsbevakning, analyser av nuläge och nyckeltal. Utifrån detta underlag och den politiska inriktningen sätts få och tydliga fullmäktigemål. Fullmäktiges mål är en viktig grund för verksamheterna men innebär ingen detaljstyrning. En tydlig ansvarsfördelning mellan förtroendevalda och förvaltning är viktig för att möjliggöra en effektiv förvaltning och god arbetsmiljö.

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Faktorer som kan bidra till otillräcklig tillitsstyrning (sannolikhet): <ul style="list-style-type: none"> • Offentlig sektors ökade professionalisering gör uppdraget som fritidspolitiker krävande • Svårigheten att rekrytera kvalificerade och väl insatta fritidspolitiker • Ökad lag- och myndighetsstyrning gör att utrymmet för det kommunala självstyret har minskat • Olika syn på förtroendevaldas och tjänstemäns uppdrag 	Konsekvens av otillräcklig tillitsstyrning: <ul style="list-style-type: none"> • Svårighet att driva verksamhetsutveckling på ett optimalt sätt • Svårighet att rekrytera och behålla kompetent personal • Dålig framförhållning och effektivitet • Otrygg arbetssituation • Överbelastning • Särintressen riskerar att dominera över helhetssyn vilket leder till att kommunens gemensamma intressen inte tillvaratas.
--	--

Riskvärde: 9 Sannolikhet: 3 Konsekvens: 3	Sannolikhet <i>otillräcklig tillsynsstyrning</i>			x
		Konsekvens <i>otillräcklig tillsynsstyrning</i>		
Förslag på granskningsområden som bidrar till att säkerställa tillräcklig tillsynsstyrning; <ul style="list-style-type: none"> • Antal initiativärenden och motioner som berör detaljerade hur-frågor • Kartlägga omsättning av ledamöter i nämnder och styrelser • Enkätfrågor om hur medarbetare och förtroendevalda upplever att tillsynsstyrning råder 				

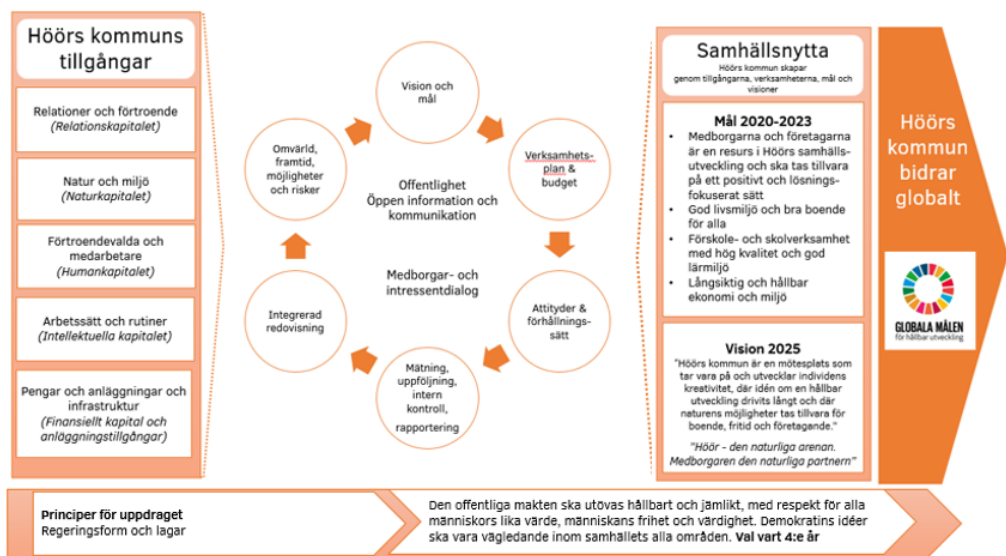
Bilaga 2 Så här har analysen gjorts

Analysen har tagits fram utifrån en sammanställning av risker och väsentliga frågor som framgår i dokument som:

- Kommunfullmäktiges mål 2020-2023
- Förvaltningsgemensamma projekt och verksamhetsuppdrag
- Nya lagar (se bilaga 3)
- Delårsrapport 2021 vad gäller omvärld- och framtidsanalysen, resultatanalysen och nämndernas verksamhetsberättelser
- Revisionsrapporter

Utgångspunkten för analysen är också kommunens verksamhetsmodell. Den illustrerar god ekonomisk hushållning genom att beskriva de tillgångar kommunen är beroende av för att skapa den samhällsnytta kommunfullmäktige vill uppnå. Modellen beskriver också moment för god verksamhetsstyrning samt principer som det kommunala uppdraget vilar på. På så sätt illustreras de moment den interna kontrollen behöver uppmärksamma d v s;

- Hur tillgångarna säkras för att uppnå god ekonomisk hushållning
- I vilken grad samhällsnytta skapas
- Efterlevnad av lagar och normer
- Ändamålsenligheten i ledning och styrning samt tillförlitligheten i rapporteringen

Frågor som arbetsgruppen för intern kontroll diskuterat

- Vad händer i omvärlden *och* inom kommunen som kan påverka kommunens tillgångar, arbetssätt och förmåga att nå mål?
- Vilka organisatoriska förändringar sker och hur kan de påverka kommunens effektivitet och resultatförmåga?
- Vilka nya lagar träder i kraft och vad är kommunens förutsättningar till efterlevnad?

Riskvärdering

Utifrån analysen har ett antal frågor identifierats som kan påverka kommunens förutsättningar för god verksamhetsstyrning. Dessa frågor har därefter bedömts utifrån:

- sannolikheten av att de inträffar
- konsekvenser om de inträffar

Denna bedömning har gjorts utifrån en 3-gradig skala.

Skala för att bedöma frågorna

	Sannolikhet	Konsekvens
1 =	Mindre sannolikt att faktorn inträffar	Mindre konsekvens för kommunen
2 =	Möjligt att faktorn inträffar	Måttlig konsekvens för kommunen
3 =	Sannolikt att faktorn inträffar	Betydande eller katastrofal konsekvens för kommunen

Arbetsgruppens sammansättning och arbetssätt

Arbetsgruppen har hållit ett antal möten där diskussioner har förts för att identifiera och värdera risker och väsentliga frågor. Dialog har däremellan förts via mejl. Arbetsgruppen har bestått av:

Camilla Lindhe	Kommundirektör
Rolf Carlsson	Samhällsbyggnadschef
Linda Andersson	Ekonomichef
Gunilla Dencker Skog	Kansli- och miljöchef

Resurs till gruppen	
Helena Sjöholm	Verksamhetsutvecklare

Avstämning har också gjorts med andra medarbetare som Åsa Abrahamsson kring miljö- och naturfrågor och Peter Wollin kring befolkningstillväxt.

Bilaga 3 Nya lagar och normer

Arbetsgruppen för intern kontroll har gått igenom lagar och kommunala beslut som träder i kraft de närmaste åren. Motivet är att lagarna och besluten kan påverka:

- Arbetsätt
- Resursfördelning
- Kompetensinsatser

Det är därför viktigt med en gemensam sammanställning för att analysera förutsättningar att leva upp till lagarna, arbetsätt som behöver förstärkas och ambitionsnivåer som ska läggas på efterlevnaden, samt redovisa i vilken grad efterlevnad sker. Detta är också ett grundsyfte med intern kontroll d v s att återredovisa efterlevnaden till nämnder och styrelser samt redovisa i vilken grad en avvikelse utgör en risk.

2019

Lag	Innehåll	Åtgärder inom Höörs kommun
Ny lag om kommunal bokföring och redovisning	<ul style="list-style-type: none"> • Krav på förvaltningsberättelsens innehåll och uppföljning god ekonomisk hushållning. • Verksamhetens resultat ska redovisas separat. • Drift och investeringsredovisning ska vara en egen del. • Nya arkiveringsprinciper 	<p>Höörs kommun har utvecklat delårsrapport och årsredovisning med mer verksamhetsinformation i förvaltningsberättelsen.</p> <p>Viktiga frågor att fokusera på är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiera begreppet god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen och ta fram arbetsätt • Att begreppet integreras med kommunfullmäktiges mål och kommuniceras till styrelser, nämnder, bolag och medarbetare. • Att definitionen följer goda redovisningsprinciper.
Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso och sjukvård	Från 1 januari 2019 omfattas också utskrivning från psykiatrisk klinik av tredagarsregeln efter att slutenvården meddelat kommunen om att patienten är utskrivningsklar, istället för 30 dagar som idag.	Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård har inte påverkat verksamheten nämnvärt under året. Det är vanligtvis personer inom psykiatri som är kända i kommunen och har insatser sedan tidigare. Slutenvården ger för det mesta information om hemkomstdatum tidigare än tre dagar. Verksamheten har förberett sig genom att införa rutiner samt att försöka ha en mer flexibel bemanning.
Hälso- och sjukvårdsavtalet	Inkluderar hjälpmedelsfrågor och rehabilitering, mer avancerad sjukvård kommer bedrivas i hemmet. SDV Region Skånes nya system "Skånes Digitala Vårdsystem"	
Säkerhetsskyddslagen	Uppgifter som rör samhällsviktiga informationssystem ska skyddas. IT-system och information ska inventeras och klassificeras utifrån principerna <i>konfidentialitet, tillgänglighet</i> och <i>riktighet</i> . Lagen ersätter lagen från 1996.	Förmågan att under 2019 leva upp till lagen bedöms som god. Väsentligt frågor att hantera är: <ul style="list-style-type: none"> • Chefer har en uppdaterad förteckning av IT-system • Samarbete med beställare av IT och IT-kommuner Skåne aktiebolag för

		att säkerställa att alla relevanta system klassificerat.
Vallagen	Förstärkt valhemlighet genom att avskärma röstningssedlar. Personröstning både blanka och partimarkerade valesdlar.	Översyn av vallokaler och bemanningen har gjorts.
Skollagen:	Utökad timplan. Vilket innebär att elever ska erbjudas mer undervisningstid i matematik och andra kärnämnen.	Bemanningen ses över.
Lärlärolegitimation för fritidspedagoger/lärare inom fritidshem		Översyn hur tjänster kan bemannas. Personal med lärlärolegitimation får ta ansvar för avdelningar som saknar behöriga.
Kartläggning av matte och svenska i Förskoleklass		Tid behöver frigöras för medarbetare att genomföra kartläggningen inkl. dokumentationen.
Timplaneförändring		Ändra i tjänstefördelning så att alla elever får de timmar de är berättigade till.
Lag om tillgänglighet till digital offentlig service	Lagen ska bland annat leda till att digital offentlig service blir mer tillgänglig, framför allt för personer med funktionsnedsättning. Lagen genomför EU:s webb-tillgänglighetsdirektiv.	

2020

Lag	Innehåll	Åtgärder inom Höörs kommun
Höjd företagsbot (förslag)	Bestämmelserna om företagsbot utvidgas genom att brott i fler verksamheter än tidigare ska kunna leda till företagsbot. Samtidigt utökas också möjligheterna att förelägga företagsbot gentemot kommuner och myndigheter.	
Ökade rättigheter för barn	År 2020 blir barnkonventionen lag. Det gör att kommuner behöver ha arbetssätt och rutiner på plats som säkrar att: <ul style="list-style-type: none"> • Medarbetare har kännedom om lagen. • Verksamheter tar reda på barns uppfattningar och önskemål i frågor som rör dem. • Verksamheter som riktar sig till barn är kända, tillgängliga och anpassade för barn. • Rutiner tas fram för när och hur barnkonsekvensanalys ska göras, samt hur analysen är en del av beredningsunderlaget. • Rutiner för dialog med barn. 	Kommunens arbetssätt för dialog med barn granskades i 2017 års interna kontroll. Ågdialogen med Höörs Fastighetsaktiebolag har också tagit upp hur barns uppfattning om boendemiljön lyfts fram.
Lag om skydd mot olyckor och handlingsplan.	Ökade krav på bemanning i räddningstjänsten.	<ul style="list-style-type: none"> • Kollektiv avtal se över och harmoniserade ersättnings-grunder • Ett handlingsprogram håller på att tas fram.
Lag om nationell läkemedelslista	Vilket innebär att senast den 1 juni 2022 ska alla recept på läkemedel, förskrivna hjälpmedel och livsmedel skötas via nationella läkemedelslistan. Detta innebär ett stort förändringsarbete för hälso- och sjukvården. Exempelvis kommer regioner och kommuner att behöva bygga om	

	förskrivningsmoduler och andra system som hanterar information om förskrivna läkemedel. Det blir också nödvändigt att se över arbetssätt och att hitta en gemensam syn på ansvaret för patientens läkemedelsbehandling. På nationell nivå är många aktörer inblandade, och här företräder SKL och Inera regioners och kommuners intressen i olika sammanhang.	
Skånes Digitala Vårdsystem	Skånes Digitala Vårdsystem är en ny heltäckande digital plattform för Region Skånes vårdförvaltningar och de privata vårdgivare som arbetar på uppdrag av Region Skåne. SDV, Skånes Digitala Vårdsystem knyter ihop vården i hela Skåne med gemensamma arbetssätt. Detta är vi först i Sverige med att göra. När allt är klart kommer SDV att bidra till bättre hälsa för fler i Skåne. Införandet av SDV innebär att de separata journalsystemen som i dag används inom primär- och slutenvården ersätts av ett system med en inloggning, en journal och en läkemedelslista. Därutöver lanseras en patientportal, en modul för att främja befolkningshälsan samt flertalet automatiserade lösningar som ska förenkla vårdpersonalens vardag.	
Andra förändringar:	<ul style="list-style-type: none"> • Förlängt anställningsskydd. Möjlighet att arbeta till 68 års ålder. • Miljöprogram • Vattenförsörjningsplan (inkl.reservvattenförsörjning). Planen är viktig för att kommunen ska kunna växa. • VA-plan 	

2021

Lag	Innehåll	Åtgärder inom Hörs kommun
Socialtjänstlag och LSS lag (eventuellt)	En statlig utredning ser över socialtjänstlagen för att modernisera lagen. Utredningen skulle ha varit klar i december 2018 men tiden har förlängts till juni 2020. Det gör att en eventuell ny lag kan träda i kraft först 2021 eller därefter.	Kommunen behöver stödja medborgaren att själv utforma och ta ansvar för sitt liv. Kapacitet behövs också för att hantera ökade krav på socialtjänstens verksamhet
Vattentjänstlag (eventuellt).	En statlig utredning har påbörjats.	Nya strategier om VA-utbyggnad behöver tas fram. Arbetsmetoder inom miljö- och bygg kan behöva revideras.
Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (visselblåsarlagen)	Personer som rapporterar om missförhållanden ges skydd i form av ansvarsfrihet och skydd mot hindrande åtgärder och repressalier	Skapa rutiner och system för hantering av rapporter i samverkan av intresserade Unikomkommuner.
Förordningen (2014:1542) om statsbidrag till kommuner och regioner för att öka kunskapen om	En utvidgning sker när det gäller vilka typer av insatser som kommuner och regioner kan beviljas statsbidrag för enligt förordningen. I dagsläget kan statsbidrag beviljas för vissa	?

homosexuellas, bisexuellas och transpersoners situation	utbildningsinsatser. Genom ändringarna kommer stöd att kunna ges även för insatser som syftar till att främja fysiska och digitala mötesplatser för hbtqi-personer. Insatser som riktar sig till unga respektive äldre personer ska särskilt prioriteras.	
Lag (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader	Krav på klimatdeklaration för byggnader införs. Det innebär att byggherren ansvarar för att upprätta och lämna in en klimatdeklaration till Boverket när en ny byggnad uppförs. Klimatdeklaration ska spegla den klimatpåverkan som uppstår vid uppförande av en ny byggnad.	Kommunens byggnadsnämnd får meddela slutbesked först när byggherren har visat att denne har lämnat in en klimatdeklaration eller gjort sannolikt att det inte finns någon skyldighet att lämna in en sådan deklaration. Boverket är tillsynsmyndighet och ska även föra ett register över inlämnade klimatdeklarationer.
Föräldrabalken, lagen (1958:642) om blodundersökning m.m. vid utredning av faderskap och flera förordningar	För ogifta föräldrar, som är myndiga och folkbokförda i Sverige, införs en möjlighet att digitalt bekräfta ett föräldraskap utan socialnämndens medverkan. Bekräftelsen ska göras senast 14 dagar efter barnets födelse i ett system som Skatteverket tillhandahåller.	Kommunens beredskap för faderskapsutredningar kan minskas.
Lag om informationssamtal	De nya reglerna innebär att föräldrar som överväger att inleda en tvist om vårdnad, boende eller umgänge som huvudregel ska ha deltagit i ett informationssamtal hos socialnämnden innan de kan vända sig till domstol. Reglerna syftar till att skapa bättre förutsättningar för föräldrar att komma överens i frågor som rör deras barn. Genom informationssamtalen kan föräldrar i ett tidigt skede få information om bland annat den hjälp och det stöd som finns att få för att kunna hitta den lösning som är bäst för deras barn. Kommunernas skyldighet att hålla informationssamtal börjar gälla något innan det att deltagande i ett sådant samtal blir en förutsättning för att en domstol ska få ta upp en tvist om vårdnad, boende och umgänge.	
Förstärkt skydd för väljare vid röstmottagning	Ändringarna innebär bland annat att Valmyndigheten ges uttryckligt ansvar för att inför varje val ta fram utbildningsmaterial om valet till länsstyrelserna och valnämnderna. Ändringarna innebär också att en person som inte följer röstmottagarnas anvisningar ska få uppmanas att tillfälligt lämna val- eller röstningslokalen. Det blir också tydligare för de som ska rösta att valseدلarna ska väljas ut och göras i ordning i enskildhet. Väljare med funktionsnedsättning eller liknande ska dock på begäran få hjälp med detta. Ändringarna innebär även att valnämnderna och utlandsmyndigheterna ska ta över ansvaret för att lägga ut samtliga valseدلar i val- och röstningslokalerna. Detta motverkar sabotage och ger valadministrationen bättre förutsättningar att hålla ordning bland valseدلarna.	

<p>Socialförsäkringsbalken och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade</p>	<p>Ändringarna ger Försäkringskassan och kommunerna lagstöd för att neka en assistansberättigad utbetalning av ersättning för personlig assistans som utförts inom en yrkesmässig verksamhet utan tillstånd enligt 23 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Försäkringskassan och kommunerna ska även informera Inspektionen för vård och omsorg när en enskild kan antas bedriva verksamhet för personlig assistans utan sådant tillstånd. Därutöver förtydligas möjligheterna för Inspektionen för vård och omsorg att begära in information i tillsynsärenden.</p>	
<p>Förordning (2021:848) om statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan</p>	<p>Enligt den nya förordningen lämnas förskolebidrag till kommuner för insatser som syftar till kvalitetshöjande åtgärder i förskolan. Bidraget får användas för kostnader för att minska barngrupperna, bibehålla eller rekrytera personal i förskolan och kompetensutveckla förskollärare och annan personal i förskolan. Hälften av medlen i statsbidraget ska fördelas utifrån socioekonomiska faktorer.</p> <p>Syftet är att statsbidraget i större omfattning än tidigare ska riktas mot de barn som har störst behov för att på så sätt ge alla barn en bra start i sitt lärande. För 2022 uppgår det nya samlade statsbidraget till cirka 1,7 miljarder kronor.</p>	

Kommande propositioner

Lag	Innehåll	Åtgärder inom Höörs kommun
	En fast omsorgskontakt i hemtjänsten	
	Stärkt rätt till personlig assistans – fler grundläggande behov och ökad rättssäkerhet för barn	
	Stärkt kvalitet och barnrättsperspektiv i skyddat boende	
	Öppna insatser för barn utan föräldrars samtycke	
	Val och beslut i kommuner och regioner	
	Aktivitetskravet i plan- och bygglagen	
	En ökad differentiering av strandskyddet	
	Ordning och reda på avfallet	

Sammanställt av
Helena Sjöholm och
Gunilla D Skog